

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

17 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Nadejda Toma,

Judecători – Anatolie Țurcan, Ion Guzun, Elena Cobzac și Victor Boico,

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu și de către avocatul Cașu Iulian în numele părții vătămate Elașciuc Serghei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 aprilie 2019, în cauza penală în privința lui

Beleaev Constantin Xxx, născut la xxx,
originar din xxx, domiciliat în xxx.

Beleaev Alexandru Xxx, născut la xxx,
originar din xxx, domiciliat în xxx.

Dandiș Alexandru xxx, născut la xxx,
originar din xxx, domiciliat în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 21.09.2016 - 13.04.2018;

Instanță de apel: 14.05.2018 - 09.04.2019;

Instanță de recurs: 01.08.2019 - 17.03.2020;

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni sediul Central din 13 aprilie 2018, au fost recunoscuți vinovați și condamnați:

Beleaev Constantin:

- în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, la 40 000 lei;

- în baza art.187 alin.(2) lit. b) și f) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.art.84 alin.(1), 87 alin.(2) Cod penal pentru concurs de infracțiuni prin cumul al pedepselor aplicate, a-i stabili pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis cu amendă în mărime de 800 u.. ceea ce constituie 40 000 cu executare pedepselor de sine stătător.

Potrivit prevederilor art.90 Cod Penal, a dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicată inculpatului Beleaev Constantin pe un termen de probă

de 3 ani.

Beleaev Alexandru:

- în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, la 40 000 lei;
- în baza art.187 alin.(2) lit. b) și f) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.art.84 alin.(1), 87 alin.(2) Cod penal pentru concurs de infracțiuni prin cumul al pedepselor aplicate, a-i stabili pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis cu amendă în mărime de 800 u.. ceea ce constituie 40 000 cu executare pedepselor de sine stătător.

Dandiș Alexandru:

- în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.
- în baza art.187 alin.(2) lit. b) și f) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.84 alin.(1) Cod Penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a-i stabili pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Beleaev Constantin la de 25.06.2016, aproximativ la ora 21:00, împreună și prin înțelegere prealabilă cu fratele său Beleaev Alexandru și Dandiș Alexandru, aflându-se în apropierea lacului din s. Românești, r. Strășeni, acționând cu intenție directă, urmărind scopul săvârșirii a unui act de huliganism, încâlcind grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, în prezența mai multor persoane, manifestând o obrăznicie deosebită și demonstrând o lipsă de respect față de cei prezenți, în vederea realizării a acțiunilor sale huliganice, i-au aplicat lui Ilașciuc Sergiu, mai multe lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului. În urma acțiunilor huliganice, cet. Ilașciuc Sergiu, i-au fost cauzate potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 168 din 25.08.2016 vătămări corporale sub formă de comotie cerebrală, excoriații a frunții, umărul stâng, spate, contuzia rinichiului drept, care se califică ca vătămări corporale ușoare.

Tot ei, la 25.06.2016, aproximativ la ora 21:00, aflându-se în apropierea lacului din s. Românești, r. Strășeni, acționând cu intenție directă, au sustras în mod deschis de la Ilașciuc Serghei, o pompă de stropit de culoare albastră în valoare de 630 lei, după care cu bunul sustras au părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzându-i astfel părții vătămate daune în proporții considerabile în valoare totală de 630 lei.

Inculpatul Beleaev Alexandru la 25.06.2016, aproximativ la ora 21:00, împreună și prin înțelegere prealabilă cu fratele său Beleaev Constantin și Dandiș Alexandru, aflându-se în apropierea lacului din s. Românești, r. Strășeni, acționând cu intenție directă, urmărind scopul săvârșirii unui act de huliganism, încâlcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, în prezența mai multor persoane, manifestând o obrăznicie deosebită și demonstrând o lipsă de respect față de cei prezenți, în vederea realizării a acțiunilor sale

huliganice, i-au aplicat lui Ilașciuc Sergîu, mai multe lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului. În urma acțiunilor huliganice, cet. Ilașciuc Sergiu i-au fost cauzate potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 168 din 25.08.2016 vătămări corporale sub formă de comoție cerebrală, excoriații a frunții, umărul stâng, spate, contuzia rinichiului drept, care se califică ca vătămări corporale ușoare.

Tot ei, la 25.06.2016, aproximativ la ora 21:00, aflându-se în apropierea lacului din s. Românești, r. Strășeni, acționând cu intenție directă, au sustras în mod deschis de la Ilașciuc Serghei, o pompă de stropit de culoare albastră în valoare de 630 lei, după care cu bunul sustras au părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzându-i astfel părții vătămate daune în proporții considerabile în valoare totală de 630 lei.

Inculpatul Dandiș Alexandru la 25.06.2016, aproximativ la ora 21:00, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Beleaev Constantin și Beleaev Alexandru, aflându-se în apropierea lacului din s. Românești, r. Strășeni, acționând cu intenție directă, urmărind scopul săvârșirii a unui act de huliganism, încălcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, în prezența mai multor persoane, manifestând o obrăznicie deosebită și demonstrând o lipsă de respect față de cei prezenți, în vederea realizării a acțiunilor sale huliganice, i-au aplicat lui Ilașciuc Sergiu, mai multe lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului. În urma acțiunilor huliganice, cet. Ilașciuc Sergiu, i-au fost cauzate potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 168 din 25.08.2016 vătămări corporale sub formă de comoție cerebrală, excoriații a frunții, umărul stâng, spate, contuzia rinichiului drept, care se califică ca vătămări corporale ușoare.

Tot ei, la 25.06.2016, aproximativ la ora 21:00, aflându-se în apropierea lacului din s. Românești, r. Strășeni, acționând cu intenție directă, au sustras în mod deschis de la Ilașciuc Serghei, o pompă de stropit de culoare albastră în valoare de 630 lei, după care cu bunul sustras au părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzându-i astfel părții vătămate daune în proporții considerabile în valoare totală de 630 lei.

Faptele constatate de prima instanță și reținute în sarcina inculpaților au fost calificate în baza: art.art.287 alin.(2) lit. b), 187 alin.(2) lit. b) și f) Cod penal - huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, săvârșit de trei persoane și jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane săvârșit de trei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.”

3. Procurorul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Beleaev Constantin să fie recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod Penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis; să fie recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin.(2) lit. b) și f) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis. În baza art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni a-

i stabili o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului a invocat, că acuzarea de stat contestă sentința doar în privința lui Beleaev Constantin și consideră că instanța de fond corect a calificat acțiunile acestuia în baza art.287 alin.(2) lit. b) și art.187 alin.(2) lit. b) și f) Cod penal, însă nu este de acord cu pedeapsa aplicată acestuia și o consideră prea blândă. A notat, că prin pedeapsa aplicată de către instanța de judecată nu a fost realizat scopul legii penale, deoarece în temeiul circumstanțelor menționate supra nu poate fi vorba de corectare a lui Beleaev Constantin fără a fi supus răspunderii penale în conformitate cu sancțiunea prevăzută la articolul dat, prin stabilirea pedepsei închisorii cu executare, instanța de judecată urma a pedepsi inculpatul pentru a curma încrederea infractorului în faptul, că va fi blând pedepsit. Totodată, a enunțat că reieșind din faptul că inculpatul este învinuit de comiterea a două infracțiuni, fără a avea până în prezent careva muștrări de conștiință și regrete, consideră că inculpatul urmează a supus măsurii de corectare și reeducare doar cu izolarea de societate.

4. Inculpatul Dandiș Alexandru și avocatul acestuia, Toderenco Efimia, au contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Dandiș Alexandru să fie achitat de sub învinuirea în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.art.287 alin.(2) lit. b) și 187 alin.(2) lit. b) și f) Cod penal.

În motivarea apelului au invocat, că la data de 25 iunie 2016 nu a participat la conflictul apărut dintre frații Beleaev Constantin, Beleaev Alexandru și partea vătămată Elașciuc Serghei fapt confirmat din declarațiile părții vătămate, a martorilor Tidva A. și Scrob P., nu a sustras pompa de stropit de culoare albastră care-i aparține părții vătămate, or aceasta a căzut din spatele lui Elașciuc Serghei în timpul agresiunii fizice.

5. Avocatul Bogos Alexandru în numele inculpatului Beleaev Alexandru, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia în privința lui Beleaev Alexandru, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie achitat de sub învinuirea pe art.187 alin.(2) lit. b) și f) Cod penal, deoarece fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, iar pe art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal - să fie încetată examinarea cauzei - deoarece faptele lui Beleaev Alexandru constituie o contravenție.

În motivarea apelului a invocat, că sentința atacată nu este suficient motivată și urmează a fi anulată din următoarele motive: ... atât în învinuire înaintată de acuzare cât și în partea descriptivă prima instanță cataloghează acțiunile lui Beleaev Alexandru ca fiind unele din intenție și prin înțelegere prealabilă, însă în cadrul procesului penal, precum și din materialele acumulate - cu siguranță nu s-a dovedit o oarecare înțelegere între inculpați fapt dovedit atât prin declarațiile inculpaților, a părții vătămate Elașciuc Serghei cât și a martorilor Tidva A. și Scrob P. Or, conflictul a degenerat ca rezultat al neînțelegerilor dintre Beleaev Alexandru și Elașciuc Serghei cu privire la restituirea aparatului de încărcat acumulator, Beleaev Alexandru nu a avut careva înțelegere privind inițierea unui conflict și nu a avut intenția de a iniția o ceartă.

Consideră, că circumstanțele descrise supra probează încă o dată faptul că

sentința adoptată la data de 13.04.2018 este una nemotivată, neîntemeiată și ilegală. A indicat, că termenul de atac nu l-a omis, cu sentința a făcut cunoștință la data de 13.04.2018. Consideră, că plângerea depusă de către Elașciuc Serghei - împotriva lui Beleaev Alexandru, a fost depusă din scop material cu solicitarea de careva foloase financiare și materiale. Or, solicitările părții vătămate nu urmăresc nicidecum altceva decât îmbogățirea fără justă cauză, dovada fiind solicitările înaintate în cadrul cauzei penale. Beleaev Alexandru este o persoană integră, se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost sancționat nici penal și nici contravențional, este căsătorit, are la întreținere fiul minor și soția, a fost educat și crescut la internat.

6. Partea vătămată Elașciuc Serghei, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu aplicarea unor pedepse cu privațiune de libertate mai severe și încasarea de la condamnați în mod solidar în beneficiul lui Elașciuc Serghei, suma de 12 780 lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 5 000 lei cu titlul de cheltuieli de asistență juridică și suma de 500 000 lei.

În motivarea apelului a invocat, că cauza n-a fost lămurită sub toate aspectele, probatoriu este superficial și incomplet întrucât nu au fost interogate toate persoanele, fapt care a adus la pronunțarea unei sentințe de condamnare mai blânde și respingerea acțiunii civile a părții vătămate.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 aprilie 2019, au fost admise apelurile, casată parțial sentința și pronunțată o hotărâre nouă, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care au fost recunoscuți vinovați și condamnați:

Beleaev Constantin:

- în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, la 20 000 lei;

- în baza art.187 alin.(2) lit. b) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.art.84 alin.(1), 87 alin.(2) Cod penal pentru concurs de infracțiuni prin cumul al pedepselor aplicate, a-i stabili pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis cu amendă în mărime de 20 000 lei, cu executare pedepselor de sine stătător.

Potrivit prevederilor art.90 Cod Penal, a dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicată inculpatului Beleaev Constantin pe un termen de probă de 4 ani, cu obligarea să repare prejudiciul cauzat prin infracțiune părții vătămate Elașciuc Serghei în termen de până la 6 luni din data punerii în executare a hotărârii judecătorești definitive.

Beleaev Alexandru:

- în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, cu aplicarea amenzii în mărime de 20 000 lei;

- în baza art.187 alin.(2) lit. b) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 20 000 lei.

Conform art.art.84 alin.(1), 87 alin.(2) Cod penal pentru concurs de infracțiuni prin cumul al pedepselor aplicate, a-i stabili pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de

tip semiînchis, cu amendă în mărime de 20 000 lei și cu amendă în mărime de 20 000 lei, cu executare pedepselor de sine stătător.

Potrivit prevederilor art.90 Cod Penal, a dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicată inculpatului Beleaev Alexandru pe un termen de probă de 4 ani, cu obligarea să repare prejudiciul cauzat prin infracțiune părții vătămate Elașciuc Serghei în termen de până la 6 luni din data punerii în executare a hotărârii judecătorești definitive.

Dandiș Alexandru:

- în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, cu aplicarea amenzii în mărime de 20 000 lei;

- în baza art.187 alin.(2) lit. b) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu aplicarea amenzii în mărime de 20 000 lei.

Conform art.art.84 alin.(1), 87 alin.(2) Cod penal pentru concurs de infracțiuni prin cumul al pedepselor aplicate, a-i stabili pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 10 000 lei și cu amendă în mărime de 20 000 lei, cu executare pedepselor de sine stătător.

Potrivit prevederilor art.90 Cod Penal, a dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicată inculpatului Beleaev Alexandru pe un termen de probă de 4 ani, cu obligarea să repare prejudiciul cauzat prin infracțiune părții vătămate Elașciuc Serghei în termen de până la 6 luni din data punerii în executare a hotărârii judecătorești definitive.

A admis acțiunea civilă înaintată în procesul penal și:

- încasează, în mod solidar, de la inculpații Beleaev Constantin, Beleaev Alexandru și Dandiș Alexandru în beneficiul părții vătămate Elașciuc Serghei - 630 lei, cu titlu de reparare a prejudiciului material produs prin infracțiune și - zece mii lei cu titlu de reparare a cheltuielilor judiciare legate de asistența juridică acordată de avocat;

- încasează, în mod separat, de la inculpații Beleaev Constantin, Beleaev Alexandru și Dandiș Alexandru în beneficiul părții vătămate Elașciuc Serghei a câte 10 000 mii lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral cauzat prin infracțiune.

Menține celelalte dispoziții ale sentinței atacate.

7.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate, pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și probelor cercetate, prezentate instanței de apel, precum și probelor administrate de instanța de fond, cercetate suplimentar, audiind inculpații Dandiș Alexandru și Beleaev Constantin, pe episodul ce vizează învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit. b) și f) Cod penal, a constatat, că Beleaev Constantin la de 25 iunie 2016, aproximativ ora 21:00, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Beleaev Alexandru și Dandiș Alexandru, aflându-se în apropierea lacului din satul Românești, raionul Strășeni, urmărind scopul cupidant, acționând cu intenție directă, au sustras, în mod deschis, de la Elașciuc Serghei o pompă de stropit în valoare de 630 lei.

Vinovăția inculpaților Beleaev Constantin, Beleaev Alexandru și Dandiș Alexandru în săvârșirea infracțiunii constatate se dovedește conform probatoriului

invocat de partea acuzării în procesul de judecată.

Examinând probatoriul, sub aspectul concludenței, pertinentei și utilității probelor administrate în faza de urmărire penală și în primă instanță, s-a conchis că fapta reținută în sarcina inculpaților este stabilită și că a fost săvârșită cu vinovăție.

Totodată, a evidențiat că prin sentință s-a constata că urmărind scopul de profit și de sustragere a bunurilor altei persoane, inculpații au sustras deschis pompa de stropit de la partea vătămată Elașciuc Serghei în valoare de 630 lei.

Prima instanță a calificat fapta constată pe episodul de jaf în baza art.187 alin.(2) lit. b) și f) Cod penal: jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane săvârșit de trei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

La caz, pe episodul enunțat, prin infracțiune s-a produs prejudiciu material în valoare de 630 lei - mărime care, raportată la art.18 Cod contravențional, constituie proporții mici. Proporțiile mici care nu depășesc 20% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat (5 050 lei) pentru anul 2016 constituie valoarea bunurilor sustrate de până la 1 010 lei. Pe această linie de idei, în funcție de valoarea și însemnătatea bunurilor sustrate, pentru partea vătămată prejudiciile cauzate în valoare de 630 lei, nu constituie prejudicii în proporții considerabile.

În atare situație, pe episodul ce vizează învinuirea inculpaților în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2), lit. b) și f) Cod penal, se exclude din actul de învinuire, precum și din calificarea efectuată de prima instanță, semnul calificativ prevăzut la lit. f) „proporții considerabile”.

Pe de altă parte, a indicat că sentința cuprinde elementele definiției condamnării prevăzute de art.394 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală. Astfel, pe episodul ce vizează învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, este descrisă fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, forma și gradul de vinovăție a inculpaților, motivele și consecințele infracțiunii săvârșite de inculpați, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care sunt respinse argumentele părții apărării. Starea de fapt și de drept stabilită prin sentință concordă cu probele administrate și apreciate de prima instanță.

În contextul evaluării activității primei instanțe cu privire la aprecierea probelor administrate în cauză pe episodul imputat inculpaților ce vizează învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, nu există temei pentru a da o nouă apreciere probelor, instanța de apel fiind solidară cu concluziile cuprinse în sentință, dat fiind că sunt motivate temeinic și legal, sub aspectul, că vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii imputate este dovedită prin probatoriul administrat în cadrul procesului penal.

7.2. Soluționând chestiunea cu privire la pedeapsa penală pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.187 alin.(2) Cod penal, instanța de apel ia în considerație prevederile din art.7, 61, 70, 75, Cod penal și, pe această linie de idei, se consideră oportună și rezonabilă aplicarea pedepsei prevăzute de lege: - inculpatului Beleaev Constantin - închisoare, fără amendă; - inculpatului Beleaev Alexandru - închisoare cu amendă; - inculpatului Dandiș Alexandru închisoare cu amendă.

A remarcat, că prima instanță la stabilirea cuantumulului de pedeapsă cu amendă stabilit în baza art.287 alin.(2) Cod penal, nu s-a ținut cont de persoana

inculpaților, de circumstanțele cauzei, de categoria infracțiunii săvârșite, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpaților. Or, cuantumul de pedeapsă cu amendă stabilit în baza art.287 alin.(2) Cod penal, fixat prin sentință este incomensurabil cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, în special cu rezultatul infracțional.

Se observă, că prima instanță, la calcularea pedepsei cu amendă, eronat a aplicat prevederile art. 64 Cod penal, dat fiind că, infracțiunea de huliganism prevăzută la art.287 alin.(2) Cod penal, a fost săvârșită de către inculpați la data de 25 iunie 2016 iar din conținutul art.64 Cod penal, în vigoare la acel moment, rezultă că o unitate convențională constituia 20 lei și nu 50 lei, după cum a stabilit prima instanță. Astfel, prima instanță nu a ținut cont de prevederile art.10 alin.(2) Cod penal, din care rezultă că, legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv. Prin urmare, în partea pedepsei aplicate inculpaților în baza art.287 alin.(2) Cod penal, sentința atacată este lovită de nulitate, motiv pentru care se impune casarea părții respective și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în partea respectivă.

A menționat că, întru atingerea scopului prevăzut la art.61 alin.(2) Cod penal, față de inculpați, pe episodul ce vizează învinuirea în săvârșirea infracțiuni prevăzute la art.287 alin.(2) Cod penal, este oportun și rezonabil aplicarea pedepselor prevăzute de lege - amendă.

Totodată, sa enunțat că întru atingerea scopului prevăzut la art.61 alin.(2) Cod penal, față de inculpați, pe episodul ce vizează învinuirea în săvârșirea infracțiuni prevăzute la art.287 alin.(2) Cod penal, este oportun și rezonabil aplicarea pedepselor prevăzute de lege - amenda.

7.3. Cu privire la motivele cuprinse în apelul părții vătămate, ce vizează ne pronunțarea primei instanțe asupra acțiunii civile înaintate în cadrul procesului penal, se apreciază ca fiind fondate, or, analizând cuprinsul sentinței, se observă că prima instanță nu s-a expus asupra acțiunii civile înaintate de Elașciuc Serghei. Astfel, la darea sentinței de condamnare, prima instanță, nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.394 alin.(5) Cod de procedură penală, potrivit cărora, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să conțină motivele pe care este întemeiată hotărârea instanței cu privire la acțiunea civilă sau la repararea pagubei materiale cauzate prin infracțiune.

Eroarea judiciară admisă de prima instanță impune instanța de apel de a interveni în partea respectivă a sentinței și de a soluționa acțiunea civilă înaintată în procesul penal.

A reținut, că din materialele cauzei, cu certitudine se constată că în rezultatul infracțiuni de huliganism și jaf săvârșite de inculpați, părții vătămate i-au fost cauzate suferințe fizice care, potrivit raportului de expertiză judiciară nr.168 din 25 august 2016 reprezintă vătămări corporale ușoare cât și suferințe psihice.

Cerința referitoare la cuantumul prejudiciul moral produs prin infracțiune, evaluată de partea vătămată în mărime de 500 000 lei, este subiectivă și, chiar, exagerată în raport cu urmările prejudiciabile suportate, fapt ce conduce la admiterea parțială a acțiunii civile, cu încasarea, în mod separat, de la fiecare inculpat în beneficiul părții vătămate a prejudiciului moral produs prin infracțiune,

în proporție corespunzătoare.

A expus, că în ședința de judecată, interesele părții vătămate au fost prezentate de avocatul Cașu I., fapt ce a condus la cheltuieli judiciare legate de asistența juridică necesară. Potrivit bonurilor de plată cu seria DU nr. 808593 și EK nr. 565292 rezultă cu certitudine că, partea vătămată Elașcu Serghei în cadrul prezentului proces penal, a suportat cheltuieli judiciare legate de asistență juridică, în sumă de 10 000 lei. Potrivit prevederilor legale menționate, aceste cheltuieli judiciare urmează a fi puse în sarcina inculpaților.

Instanța de apel analizând materialele cauzei în raport cu suma solicitată de partea vătămată a conchis ca fiind oportun de a încasa, de la inculpați, în mod solidar, în beneficiul lui Elașciuc Serghei bani în mărime de 630 lei, care reprezintă prețul pompei sustrase.

8. Procurorul, în temeiul pct.6), 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei inculpaților, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea cerințelor sale a invocat, că soluția instanței de apel este una vădit neîntemeiată și ilegală sub aspectul greșitei individualizării a pedepsei penale prin faptul aplicării nefondate a suspendării condiționate a executării pedepsei stabilite inculpaților.

Consideră, că instanța de apel la adoptarea soluției, cu casarea parțială a sentinței, nu a respectat exigențele legale la efectuarea operațiunii de individualizare a pedepsei, adoptând astfel o soluție greșită în cauza deferită judecării.

Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art.61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Prin urmare, în sensul legii, în afară de motivele care au servit temei pentru stabilirea pedepsei principale, după caz, și a celei complimentare, instanța trebuie să dea o suplimentară motivare de ce trage concluzia că vinovatul nu este rațional ca să execute real termenul pedepsei stabilite.

În final, acuzarea consideră concluziile primei instanțe și instanței de apel, la capitolul individualizării pedepsei stabilite inculpaților, ca fiind greșite și în contradicție cu probatoriul administrat la etapa urmăririi penale și cercetării judiciare, neconforme scopului și legii penale, precum și principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale.

9. Avocatul Cașu Iulian în numele părții vătămate Elașciuc Serghei, a contestat cu recurs ordinar decizia, solicitând casarea acesteia, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat, că instanța de apel în decizia adoptată nu a ținut cont de prevederile art.75 și a nu a motivat soluția de suspendare condiționată a executării pedepsei cu închisoarea, conform art.90 Cod penal, care s-a efectuat incorect și inequitabil în speța dată. Astfel, pedeapsa închisorii urmând a fi executată pentru corectarea și reeducarea inculpaților. Întru obținerea scopului

pedepsei fiind necesară executarea reală a pedepsei cu închisoarea.

Mai mult, se constată că instanța de apel și-a motivat arbitrar și pur declarativ decizia sa de suspendare condiționată a executării pedepsei de către inculpați.

De asemenea, a subliniat că o încălcare gravă a instanței de apel, care nu poate fi reparată de instanța de recurs este faptul că a fost pronunțată o pedeapsă cu suspendarea condiționată a unui inculpat care se afla și se află în căutare, și anume inculpatului Beleaev Alexandru.

În aceste condiții consideră, că decizia instanței de apel în partea stabilirii și individualizării pedepsei nu conține o motivare suficientă pentru aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, ce nu poate fi acceptat.

Cu referire la latura civilă, a explicat că prin infracțiune părții vătămate Elașciuc Serghei i-a fost cauzat un prejudiciu material în mărime totală de 12 780 lei, suma respectivă fiind constituită din: 10 000 lei - salariu lunar ratat pe perioada spitalizării, 650 lei costul mașinii de stropit sustrase de inculpați, 330 lei pesticidele care se aflau în mașina de stropit și 1 800 lei pentru reparația telefonului mobil de model Philips Xenium V 387, care a fost distrus de inculpați.

De asemenea solicităm ca de la inculpați să fie încasată în mod solidar suma de 500 000 lei cu titlul de prejudiciu moral.

În urma acțiunilor criminale ale inculpaților partea vătămată Elașciuc Serghei a suferit o traumă psihologică pe care o resimte până în prezent. Actualmente se află la evidența și sub supravegherea medicului psihiatru.

Ca temei de declarare a recursului ordinar a invocat prevederile art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală.

10. Judecând recursurile declarate în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi admise, din următoarele considerente.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

În conformitate cu prevederile art.414-417 Cod de procedură penală, instanța de apel, urma să soluționeze paralel cu starea de fapt și chestiunile de drept, inclusiv: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal, au fost corect aplicate.

În corespundere cu art.384 alin.(3) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Potrivit art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal reține că recurenții invocă ca temeiuri de casare a deciziei instanței de apel pct.6), 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit

căroră o hotărâre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept în cazul când hotărârea atacată nu cu prinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Cu referire la cele ce preced, Colegiul penal lărgit consideră că instanțele de fond greșit și-au motivat soluția privind individualizarea executării pedepsei în privința inculpaților și nu au pătruns în esența problemei de fapt și de drept, eronat aplicând în privința acestora dispoziția art.90 Cod penal.

Discordanța între cele reținute de instanțe și conținutul real al circumstanțelor cauzei, precum și ignorarea unor aspecte evidente, au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și greșit motivate în privința aplicării pedepsei cu suspendarea condiționată a executării acesteia.

În acest context, instanța de recurs amintește că, potrivit prevederilor art.75 Cod penal, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele stabilite de lege de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Luând ca bază aceste prevederi ale legii penale și soluționând chestiunea cu privire la vinovăția inculpaților, de jure și de facto, instanța de judecată urmează să constate dacă s-au confirmat sau nu temeiurile prevăzute de legea penală pentru a-i supune pe inculpați răspunderii penale și decide asupra cuantumului pedepsei care urmează a i se stabili acestora.

Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, prevăzute de art.61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și în limitele fixate în partea specială.

Aplicarea unei pedepse inechitabile poate avea drept consecință violarea drepturilor omului protejate de Convenția Europeană.

Colegiul penal remarcă aici că, principalele elemente de care judecătorul (sau completul de judecată), trebuie să țină seama de fiecare dată când soluționează cauza penală și când alege categoria de pedeapsă conform normelor generale prevăzute în art.art.62-71 Cod penal, sunt termenul și mărimea acesteia conform limitelor fixate în articolul respectiv al Părții speciale a Codului penal.

Limitele pedepsei, prevăzute în partea specială, sunt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite.

Gravitatea acesteia constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei, de scopul urmărit de împrejurările în care fapta a fost săvârșită, de urmările produse sau care urmau a se produce.

Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de

dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiunii.

Aceste criterii generale și speciale privind individualizarea pedepsei sau valorificat anume în această ordine, fiind stabilit inculpaților termenele de pedeapsă, prevăzute de art.art. 287 alin.(2) lit. b), 187 alin.(2) lit. b) Cod penal.

Ulterior, după individualizarea pedepsei și stabilirea duratei și cuantumului acesteia, în cazul stabilirii pedepsei închisorii, continuă operațiunea de individualizare, dar sub aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționarea chestiunii dacă pedeapsa stabilită inculpatului trebuie să fie executată real ori, sub raportul personalității acestuia de a se corecta și reeduca, poate fi formulată concluzia că scopul pedepsei se poate atinge și prin aplicarea suspendării executării pedepsei în privința vinovatului pe o perioadă de probațiune stabilit de instanța de judecată.

Pe cale de consecință, raportat la considerentele expuse supra, Colegiul penal remarcă că aplicarea prevederilor art.90 Cod penal – suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea săvârșită de ea este un incident în viața acesteia.

Prin urmare, în sensul legii, în afară de motivele care au servit temei pentru stabilirea pedepsei principale, instanța trebuie să dea o motivare suplimentară, din care considerente a concluzionat că inculpatul nu este rațional să execute real termenul pedepsei stabilite.

Analizând condițiile în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

La caz, din actele dosarului se constată că inculpații au săvârșit o infracțiune gravă și una mai puțin gravă, prin ce a fost periclitată ordinea de drept.

Conform art.90 alin.(1) Cod penal, la stabilirea pedepsei închisorii pe termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, poate ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită și poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune.

În speță, reieșind din soluția adoptată de instanța de apel, se constată că la stabilirea și aplicarea pedepsei în privința inculpaților, instanța nu a avut în vedere scopul și criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de art.art.61, 75 Cod penal, nu a ținut seama de circumstanțele reale ale cauzei, circumstanțe care fiind analizate, per ansamblu, nu permit instanței stabilirea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării acesteia.

Astfel, instanța de recurs apreciază că modalitatea de executare aleasă și cuantumul pedepsei stabilit inculpaților, nu este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta săvârșită și urmările produse.

Mai mult, Colegiul lărgit amintește că raționamentul de aplicare a prevederilor art.90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului, ceea ce în cauza deferită judecării nu se constată.

La caz, așa cum rezultă din textul deciziei instanței de apel, aceasta a motivat dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei aplicate inculpatului menționând că circumstanțele cauzei și persoana inculpaților determină concluzia că în speță este temei legal pentru aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, ceea ce se consideră de către instanța de recurs drept o concluzie neargumentată și eronată, care nu poate fi menținută.

Așadar, Colegiul penal lărgit statuează că, decizia instanței de apel în cauza dată, este afectată de insuficiență în partea motivării soluției adoptate. Or, instanța trebuia să dea o suplimentară motivare de ce trage concluzia că inculpații nu este rațional să execute real termenul pedepsei stabilite.

Instanța de recurs, găsește întemeiate motivele recursului declarat de procuror și avocatul părții vătămate, astfel constată că, concluziile instanțelor de fond, precum că, corijarea inculpatului este posibilă prin aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, suspendarea condiționată a pedepsei, a fost greșită și neîntemeiată.

În situația dată, Colegiul penal reține că inculpații Beleaev Constantin, Beleaev Alexandru și Dandiș Alexandru au comis o infracțiune gravă și una mai puțin gravă (încâlcind grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate), nu au recunoscut vina în săvârșirea infracțiunilor, precum și nu au contribuit la descoperirea infracțiunii, nu au recuperat dauna materială și nici cea morală cauzate prin săvârșirea infracțiunilor.

Prin urmare, rejudecând cauza, instanța de recurs conchide că în privința lui Beleaev Constantin, care a fost condamnat în baza art.art.287 alin.(2) lit. b), 187 alin.(2) lit. b) Cod penal, la 5 ani închisoare, urmează a i se stabili executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu excluderea aplicării prevederilor art.90 Cod penal.

În privința lui Beleaev Alexandru, care a fost condamnat în baza art.art.287 alin.(2) lit. b), 187 alin.(2) lit. b) Cod penal, la 5 ani închisoare, urmează a i se stabili executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu excluderea aplicării prevederilor art.90 Cod penal.

Iar, în privința lui Dandiș Alexandru, care a fost condamnat în baza art.art.287 alin.(2) lit. b), 187 alin.(2) lit. b) Cod penal, la 5 ani închisoare, urmează a i se stabili executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu excluderea aplicării prevederilor art.90 Cod penal.

Subsidiar, Colegiul penal lărgit evidențiază că, corectarea inculpaților Beleaev Constantin, Beleaev Alexandru și Dandiș Alexandru va fi asigurată doar prin executarea reală a pedepsei închisorii, circumstanța dată fiind reținută sub aspectul aprecierii personalității inculpaților, care nu au tras concluziile respective,

nu au dat dovadă de atitudine corespunzătoare în faza de urmărire penală, inclusiv și judecare a cauzei în instanțele de fond față de faptele social periculoase. De asemenea, nu au depus stăruința pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită.

Mai mult ca atât, inculpatul Beleaev Alexandru s-a ascuns de la prezentarea în fața instanței de judecată. Deci, anume executarea reală a pedepsei închisorii răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art.61 alin.(2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea inculpaților, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestora, cât și a altor persoane.

În aceeași ordine de idei, Colegiul penal lărgit reține că excluderea aplicării prevederilor art.90 Cod penal, în raport cu soluția prevăzută la art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, nu poate fi considerată o agravare a situației acestuia.

Or, ca agravare a situației condamnaților se înțeleg situațiile de schimbare a soluției din achitare în condamnare, de încadrare juridică la o infracțiune mai gravă, sau un alt alineat nou, de înlocuire a sancțiunii cum ar fi a măsurii educative în pedeapsă prevăzută de sancțiune, din amendă în închisoare, prin mărirea cuantumului aceleiași pedepse ori adăugarea la pedeapsa principală a pedepsei complementare, de aplicarea unor măsuri de siguranță la care nu fusese inițial condamnat, de reținere a stării de recidivă, a concursului de infracțiuni în loc de infracțiune continuă; situații de învinuire care esențial, după circumstanțele reale, diferă de cea de la început ori orice altă modificare a învinuirii, care afectează dreptul inculpatului la apărare.

Față de cele ce preced, Colegiul penal lărgit conchide că recursurile declarate urmează a fi admise, casată parțial decizia instanței de apel, în partea stabilirii pedepsei, cu excluderea aplicării prevederilor art.90 Cod penal, în privința inculpaților.

Pe de altă parte, instanța de recurs respinge ca nefondat argumentul avocatului părții vătămate referitor la încasarea din contul inculpaților a sumei de 5 000 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistența juridică. Or, instanța de apel, judecând cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, astfel instanța de recurs ordinar susține poziția instanței de apel care corect a determinat cuantumul cheltuielilor de judecată legate de asistența juridică în mărime de 10 000 lei.

Generalizând cele expuse supra, Colegiul penal lărgit constată că în speță și-a găsit confirmare temeiul prevăzut în art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, „în decizia atacată s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale”, ceea ce duce la casarea parțială a deciziei instanței de apel, cu dispunerea excluderii aplicării prevederilor art.90 Cod penal în privința inculpaților.

11. În conformitate cu art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu și de către avocatul Cașu Iulian în numele părții vătămate Elașciuc Serghei, în cauza penală în privința lui Beleaev Constantin Xxx,

Beleaev Alexandru Xxx, Dandiș Alexandru xxx, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 aprilie 2019, în latura penală în partea stabilirii pedepsei, cu rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri prin care dispune excluderea aplicării prevederilor art.90 Cod penal în privința inculpaților.

Pedeapsa stabilită inculpaților urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei urmează a fi calculat din momentul reținerii inculpaților.

În rest dispozițiile deciziei atacate se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată motivat la 29 mai 2020.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Anatolie Țurcan

Ion Guzun

Elena Cobzac

Victor Boico

Președinte

/semnătura/

Nadejda Toma

Judecători

/semnătura/

Anatolie Țurcan

/semnătura/

Ion Guzun

/semnătura/

Elena Cobzac

/semnătura/

Victor Boico

**Copia corespunde originalului,
Judecător**

Anatolie Țurcan